

05.01.2009/23

**01.01.2009 TARİHİNDEN İTİBAREN ÜCRET, PRİM,  
İKRAMIYE VE BU NİTELİKTEKİ HER TÜRLÜ  
İSTİHKAK BANKALAR ARACILIĞIYLA ÖDENECEKTİR**

---

01.01.2009 tarihinden itibaren;

**ÖZET :**

- i- İşyerleri ve işletmelerinde İş Kanunu hükümlerinin uygulandığı işverenler ile üçüncü kişiler, Türkiye genelinde çalıştırdıkları işçi sayısının en az 10 olması hâlinde, çalıştırdıkları işçiye o ay içinde yapacakları her türlü ödemelerin,
- ii- 5953 sayılı Kanuna tabi olarak Türkiye genelinde en az 10 gazeteci çalıştıran işverenler, çalıştırdıkları gazeteciye o ay içinde yapacakları her türlü ödemenin kanunî kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarının,
- iii- Gazeteci çalıştıran işverenler, aynı zamanda 5953 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan ve İş Kanununda "işçi" tanımına giren kimseleri çalıştırmaları hâlinde, çalıştırılan gazeteci sayısı ile işçi sayısı toplamının en az 10 olması durumunda, çalıştırdıkları gazeteci ve işçiye yapılacak ödemelerin,
- iv- Deniz İş Kanununa tabi olarak Türkiye genelinde en az 10 gemi adamı çalıştıran işverenler veya işveren vekilleri, çalıştırdıkları gemi adamına, o ay içinde yapacakları her türlü ödemelerin,

banka kanalıyla yapılması gerekmektedir.

---

Bilindiği üzere, 08.05.2008 tarih ve 26870 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5754 sayılı Kanunun ile;

- i- 818 sayılı Borçlar Kanununun 323 üncü maddesi,
- ii- 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunun 14'üncü maddesi,
- iii- 854 sayılı Deniz İş Kanunu ile 29 ncu maddesi
- iv- 4857 sayılı İş Kanununun 32 nci maddesi,

değiştirilerek, bu Yasalar kapsamında işçilere ödenen, ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakını özel olarak açılan banka hesapları vasıtasıyla ödeme zorunluluğu getirilmiştir. Ancak, söz konusu maddelerde işçilerin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaklarının özel olarak açılan banka hesabına yatırılmak suretiyle ödenmesine ilişkin diğer usul ve esasların anılan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığından sorumlu Devlet Bakanlığınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

Bu yetkiye istinaden Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan Ücret, Prim, İkramiye Ve Bu Nitelikteki Her Türlü İstihkakın Bankalar Aracılığıyla Ödenmesine Dair Yönetmelik, 18.11.2008 tarih ve 27058 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Yönetmelik bu sirkülerimize eklenmiştir.

Bu Yönetmelikte, işçinin, gazetecinin ve gemi adamının; ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her türlü istihkakının bankalar aracılığıyla ödenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir. Bu Yönetmelik, 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu, 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun, 20/4/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanunu ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu

kapsamında çalıştırılan işçi, gazeteci ve gemi adamının ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her türlü istihkakını kapsamaktadır.

Bu Yönetmeliğe göre, 01.01.2009 tarihinden itibaren

- i- 5953 sayılı Kanuna tabi olarak Türkiye genelinde en az 10 gazeteci çalıştıran işverenler, çalıştırdıkları gazeteciye o ay içinde yapacakları her türlü ödemenin kanunî kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarının,
- ii- Gazeteci çalıştıran işverenler, aynı zamanda 5953 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan ve İş Kanununda "işçi" tanımına giren kimseleri çalıştırmaları hâlinde, çalıştırılan gazeteci sayısı ile işçi sayısı toplamının en az 10 olması durumunda, çalıştırdıkları gazeteci ve işçiye yapılacak ödemelerin,
- iii- Deniz İş Kanununa tabi olarak Türkiye genelinde en az 10 gemi adamı çalıştıran işverenler veya işveren vekilleri, çalıştırdıkları gemi adamına, o ay içinde yapacakları her türlü ödemelerin,
- iv- İşyerleri ve işletmelerinde İş Kanunu hükümlerinin uygulandığı işverenler ile üçüncü kişiler, Türkiye genelinde çalıştırdıkları işçi sayısının en az 10 olması hâlinde, çalıştırdıkları işçiye o ay içinde yapacakları her türlü ödemelerin,

banka kanalıyla yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, bu Yönetmelik kapsamında banka aracılığıyla ödeme yapması gereken işverenler, işveren vekilleri veya üçüncü kişiler, işyerlerinin bulunduğu mahalde banka şubesi bulunmaması ya da çalışanlara banka aracılığıyla ödeme yapılmasına imkân bulunmaması hâlinde ödemeler, T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü şubeleri aracılığıyla yapılmak zorundadır.

Öte yandan, Yönetmeliğe göre, Borçlar Kanununa tabi olarak işçi çalıştıran iş sahiplerince, işçinin sözleşmede gösterilen veya adet olan ya da kendisinin bağlı bulunduğu genel vekâletname ile belirlenen her türlü ödemelerden öncelikle kanunî kesintiler yapıldıktan sonra işçiye net olarak ödenecek bakiye tutarının bankalar aracılığıyla ödenmesi hususunda iş sahiplerine zorunluluk getirilip getirilmemesi ve bu zorunluluğun kapsamı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığından sorumlu Devlet Bakanlığı tarafından müştereken belirlenecektir.

Diğer taraftan Yönetmeliğe göre, bu Yönetmelikte belirtilen işverenleri veya işveren vekillerini veyahut üçüncü kişileri, yapacakları ödemeleri bankalar nezdinde açılacak hesaplara **brüt olarak yatırmaları hususunda zorunlu tutmaya** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık müştereken yetkili kılınmıştır.

Ayrıca, bu Yönetmelik kapsamında zorunlu tutulduğu hâlde;

- i- **Gazeteciye yapılan ödemeleri bankalar aracılığıyla yapmayan işverene, 5953 sayılı Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 1**
- ii- **Gemi adamına yapılan ödemeleri bankalar aracılığıyla yapmayan işverene veya işveren vekiline, Deniz İş Kanununun 51 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca,<sup>2</sup>**

<sup>1</sup> 14 üncü maddede yazılı ücreti gazeteciye zaruret olmaksızın zamanında ödemeyen (08.05.2008 tarih ve 26870 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5754 sayılı Kanunun 83/2 maddesiyle eklenen ibare.) veya gazetecinin ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakını zorunlu tutulduğu halde özel olarak açılan banka hesabına yatırılmaksızın ödenmesi durumunda, **her bir gazeteci için, İşverene BİNBEŞYÜZ TÜRK LİRASI** ) idari para cezası verilir.

<sup>2</sup> (08.05.2008 tarih ve 26870 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5754 sayılı Kanunun 84/3 maddesiyle eklenmiştir.) Gemiadamının ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakını zorunlu tutulduğu halde özel olarak açılan banka hesabına yatırmayan işveren, işveren vekili hakkında, bu durumda olan **her gemiadamı için BİN İKİ YÜZ TÜRK LİRASI** idari para cezası verilir.

[Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının geminin bağlama limanının bulunduğu yer ilgili birimince idarî para cezası verilecektir.]

- iii- İşçiye, İş Kanunundan veya toplu iş sözleşmesinden veyahut iş sözleşmesinden doğan alacaklarını, bankalar aracılığıyla ödemeyen işverene veya işveren vekiline veyahut üçüncü kişiye, İş Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca,

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili birimi tarafından idarî para cezası verilecektir.

Bu Yönetmeliğe göre ödenen ücretlerin banka kanalıyla veya PTT İdaresi aracılığıyla gerçekleştirilmemesi halinde ilgili Yasalara dayanılarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili birimi tarafından idarî para cezası verilecektir.

Saygılarımızla...

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından:

**ÜCRET, PRİM, İKRAMIYE VE BU NİTELİKTEKİ HER TÜRLÜ İSTİHKAKIN  
BANKALAR ARACILIĞIYLA ÖDENMESİNE DAİR YÖNETMELİK**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

**Amaç**

**MADDE 1 -** (1) Bu Yönetmeliğin amacı; işçinin, gazetecinin ve gemi adamının; ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her türlü istihkakının bankalar aracılığıyla ödenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

**Kapsam**

**MADDE 2 -** (1) Bu Yönetmelik, 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu, 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun, 20/4/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanunu ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalıştırılan işçi, gazeteci ve gemi adamının ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her türlü istihkakını kapsar.

**Dayanak**

**MADDE 3 -** (1) Bu Yönetmelik; Borçlar Kanununun 323 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları, Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası, Deniz İş Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrası ile İş Kanununun 32 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 4 -** (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Banka: Mevduat bankaları ile katılım bankalarını,
- b) Borçlar Kanunu: 22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanununu,
- c) Deniz İş Kanunu: 20/4/1967 tarihli ve 854 sayılı Deniz İş Kanununu,
- ç) Hesap: Mevduat bankaları nezdinde açılan vadesiz mevduat hesabını veya katılım bankaları nezdinde açılan özel cari hesabı,
- d) İş Kanunu: 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununu,
- e) Ödeme: Ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her türlü istihkak ödemelerini,
- f) 5953 sayılı Kanun: 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunu,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen diğer kavramlar; Borçlar Kanunu, 5953 sayılı Kanun, Deniz İş Kanunu, İş Kanunu ile 5411 sayılı Bankacılık Kanununda belirtilen anlamlarıyla kullanılmıştır.

## İKİNCİ BÖLÜM

### İşçiye, Gazeteciye ve Gemi Adamına Yapılan Ödemelerin Bankalar Aracılığıyla Yapılması

#### Borçlar Kanununa tabi olarak çalışan işçiye yapılan ödemeler

**MADDE 5** - (1) Borçlar Kanununa tabi olarak işçi çalıştıran iş sahiplerince, işçinin sözleşmede gösterilen veya adet olan ya da kendisinin bağlı bulunduğu genel vekâletname ile belirlenen her türlü ödemelerden öncelikle kanunî kesintiler yapıldıktan sonra işçiye net olarak ödenecek bakiye tutarının bankalar aracılığıyla ödenmesi hususunda iş sahiplerine zorunluluk getirilip getirilmemesi ve bu zorunluluğun kapsamı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığından sorumlu Devlet Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.

#### 5953 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan gazeteciye yapılan ödemeler

**MADDE 6** - (1) 5953 sayılı Kanuna tabi olarak Türkiye genelinde en az 10 gazeteci çalıştıran işverenler, çalıştırdıkları gazeteciye o ay içinde yapacakları her türlü ödemenin kanunî kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarını, bankalar aracılığıyla ödemekle yükümlüdürler.

**Gazete ve mevkutelerde, haber ve fotoğraf ajanslarında gazeteci haricinde çalıştırılan işçiye yapılan ödemeler**

**MADDE 7** - (1) Gazeteci çalıştıran işverenler, aynı zamanda 5953 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan ve İş Kanununda "işçi" tanımına giren kimseleri çalıştırmaları hâlinde, çalıştırılan gazeteci sayısı ile işçi sayısı toplamının en az 10 olması durumunda, çalıştırdıkları gazeteci ve işçiye o ay içinde yapacakları her türlü ödemenin kanunî kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarını, bankalar aracılığıyla ödemekle yükümlüdürler.

#### Deniz İş Kanununa tabi olarak çalışan gemi adamına yapılan ödemeler

**MADDE 8** - (1) Deniz İş Kanununa tabi olarak Türkiye genelinde en az 10 gemi adamı çalıştıran işverenler veya işveren vekilleri, çalıştırdıkları gemi adamına, o ay içinde yapacakları her türlü ödemenin kanunî kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarını, bankalar aracılığıyla ödemekle yükümlüdürler.

**Gemi adamına yapılan ödemeler için açılan banka hesap numarasına akitte yer verilmesi**

**MADDE 9** - (1) Hizmet akdi, işveren veya işveren vekili ile gemi adamı arasında, yazılı olarak Deniz İş Kanununun 6 ncı maddesinde belirtilen unsurları içerecek şekilde yapılır.

(2) Hizmet akdinde, ücretin ödeme zamanı ve yeri ile gemi adamının ödemelerinin yapılacağı banka hesap numarası da bulunur.

**İş Kanununa tabi olarak çalışan işçiye yapılan ödemeler**

**MADDE 10** - (1) İşyerleri ve işletmelerinde İş Kanunu hükümlerinin uygulandığı işverenler ile üçüncü kişiler, Türkiye genelinde çalıştırdıkları işçi sayısının en az 10 olması hâlinde, çalıştırdıkları işçiye o ay içinde yapacakları her türlü ödemenin kanunî kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarını, bankalar aracılığıyla ödemekle yükümlüdürler.

**Zorunluluk hâli**

**MADDE 11** - (1) Bu Yönetmelik kapsamında banka aracılığıyla ödeme yapması gereken işverenler, işveren vekilleri veya üçüncü kişiler, işyerlerinin bulunduğu mahalde banka şubesi bulunmaması ya da çalışanlara banka aracılığıyla ödeme yapılmasına imkân bulunmaması hâlinde ödemeler, T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü şubeleri aracılığıyla yapılır.

**Ödemelerin niteliğinin belirtilmesi**

**MADDE 12** - (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki işveren, işveren vekili ve üçüncü kişiler tarafından yine bu Yönetmelikte belirtilen kişilere bankalar aracılığıyla yapılan her türlü ödemelerde ödemelerin niteliği, hesabın açıklamasında belirtilir.

**Ödemelerin brüt olarak hesaba yatırılma zorunluluğunun getirilmesi**

**MADDE 13** - (1) Bu Yönetmelikte belirtilen işverenleri veya işveren vekillerini veyahut üçüncü kişileri, yapacakları ödemeleri bankalar nezdinde açılacak hesaplara brüt olarak yatırmaları hususunda zorunlu tutmaya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık müştereken yetkilidir.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### İdarî Para Cezaları

**Gazeteciye yapılan ödemelerin bankalar aracılığıyla yapılmaması hâlinde uygulanacak idarî para cezası**

**MADDE 14** - (1) Bu Yönetmelik kapsamında zorunlu tutulduğu hâlde gazeteciye yapılan ödemeleri bankalar aracılığıyla yapmayan işverene, 5953 sayılı



Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili birimi tarafından idarî para cezası verilir.

**Gemi adamına yapılan ödemelerin bankalar aracılığıyla yapılmaması hâlinde uygulanacak idarî para cezası**

**MADDE 15** - (1) Bu Yönetmelik kapsamında zorunlu tutulduğu hâlde gemi adamına yapılan ödemeleri bankalar aracılığıyla yapmayan işverene veya işveren vekiline, Deniz İş Kanununun 51 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının geminin bağlama limanının bulunduğu yer ilgili birimince idarî para cezası verilir.

**İşçiye yapılan ödemelerin bankalar aracılığıyla yapılmaması hâlinde uygulanacak idarî para cezası**

**MADDE 16** - (1) İşçiye, İş Kanunundan veya toplu iş sözleşmesinden veyahut iş sözleşmesinden doğan alacaklarını, bu Yönetmelik kapsamında zorunlu tutulduğu hâlde bankalar aracılığıyla ödemeyen işverene veya işveren vekiline veyahut üçüncü kişiye, İş Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili birimi tarafından idarî para cezası verilir.

#### **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

##### **Son Hükümler**

##### **Yürürlük**

**MADDE 17** - (1) Bu Yönetmelik 1/1/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

##### **Yürütme**

**MADDE 18** - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, Maliye Bakanı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan birlikte yürütür.